

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 181 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเทียบตารางขนาดประชากร และกลุ่มตัวอย่างของ เครซี และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 154 คน โดยสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นแบบเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ดังนี้

2.1 จำแนกผู้บริหาร โรงเรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งจะได้ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก 66 คน ขนาดกลาง 75 คน ขนาดใหญ่ 37 คน และขนาดใหญ่พิเศษ 3 คน

2.2 สุ่มตัวอย่างผู้บริหาร โรงเรียนในข้อ 2.1 มาตามสัดส่วน ซึ่งได้ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก 56 คน ขนาดกลาง 63 คน ขนาดใหญ่ 32 คน และขนาดใหญ่พิเศษ 3 คน รวมทั้งสิ้น 154 คน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ลำดับ	ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	เล็ก	66	56
2	กลาง	75	63
3	ใหญ่	37	32
4	ใหญ่พิเศษ	3	3
รวม		181	154

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แต่ละข้อมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

- 5 หมายถึง มีระดับภาวะความเครียด อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับภาวะความเครียด อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีระดับภาวะความเครียด อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับภาวะความเครียด อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับภาวะความเครียด อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ แนวทางแก้ไขระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา วิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

2.2 ร่างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจาก 2.1 ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 ด้าน สร้างแบบสอบถามและนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและความถูกต้อง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ

2.3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความเป็นปรนัยของเครื่องมือด้าน โครงสร้าง ด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

2.3.1 นายสถิตย์ กุลสอน ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา

2.3.2 นายประยูร เจริญสุข ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ศึกษาธิการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถิติ

2.3.3 นางเพียรจิตต์ โยนนท์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านคอนก่อคอนสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล

2.3.4 นางมติกา ชัยชิต ศษ.ม. (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง ศึกษาธิการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล

2.3.5 นางเสนาะจิต เลิศสิริธีระกุล ศษ.ม. (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย โรงเรียนธนากรสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจพิจารณาอีกครั้ง

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแนะนำ ของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 2 แล้วมาพิมพ์ปรับปรุงเป็นแบบสอบถามชิ้นใหม่

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำการทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และดำเนินการต่อไป ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือและประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนที่ผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 154 ฉบับ นำไปฝากไว้ที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ จึงจะเดินทางไปเก็บแบบสอบถามดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 93-95) ดังนี้

ระดับภาวะความเครียดในระดับมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับภาวะความเครียดในระดับมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับภาวะความเครียดในระดับปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับภาวะความเครียดในระดับน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับภาวะความเครียดในระดับน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) ของคะแนน แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545:100)

- ได้คะแนนเฉลี่ย หมายถึง 4.51 – 5.00 ระดับภาวะความเครียดระดับมากที่สุด
- ได้คะแนนเฉลี่ย หมายถึง 3.51 – 4.50 ระดับภาวะความเครียดระดับมาก
- ได้คะแนนเฉลี่ย หมายถึง 2.51 – 3.50 ระดับภาวะความเครียดระดับปานกลาง
- ได้คะแนนเฉลี่ย หมายถึง 1.51 – 2.50 ระดับภาวะความเครียดระดับน้อย
- ได้คะแนนเฉลี่ย หมายถึง 1.00 – 1.50 ระดับภาวะความเครียดระดับน้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับระดับภาวะความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ดำเนินการ ดังนี้

5.1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ One-way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างจะทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant different) ของ Scheffe's (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)

5.2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และจำแนกตามอายุการบริหารงานของผู้บริหาร วิเคราะห์ด้วยสถิติ Independent Sample t-test.

6. แบบสอบถามปลายเปิดทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอเนื้อหาเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ % (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย \bar{X} (Mean)

1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Independent Sample t-test

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 110-118) และ One-way ANOVA